

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO
DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1986(5) IR VALSTYBINIŲ
SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO DARBINGUMO (INVALIDUMO)
PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4705 (TAP-16-1862(2) (16-11914(3)

2017-01-12 Nr. NV-147

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas, esmė. *Nepritarti* Seimo narių (I. Rozovos, J. Bernatonio ir K. Miškinienės) pateiktiems Valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymų projektams, kuriais siūloma *numatyti sumažintų pensijų kompensavimą iki Kompensavimo įstatymo įsigaliojimo (2014-05-22) mirusių asmenų paveldėtojams.*

Nepritariama dėl tų pačių priežasčių, kurios jau buvo nurodytos Vyriausybės 2015 m. liepos 29 d. nutarime Nr. 753 ir Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarime Nr. 445:

- asmeniui, kuris mirė iki Kompensavimo įstatymo įsigaliojimo, jo mirties momentu (palikimo atsiradimo momentu) teisė gauti kompensuojamąsias sumas, dar neegzistavo, nes Konstitucinis Teismas pripažino, kad pensijų sumažinimas neprieštaravo Konstitucijai. Asmenų lūkesčiai iki tol, kol Seimas nenustatė pensijų kompensavimo tvarkos, vertinami kaip neapibrėžti, orientuoti į tai, kas ateityje įstatymu galėtų būti nustatyta, todėl neturi būti paveldimi.
- siūlymui įgyvendinti papildomai reikėtų apie 29 mln. eurų (pretenduotų apie 167 tūkst. gavėjų).

Derinimas. Projektas svarstytas 2016 m. gruodžio 6 d. ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime ir aptartas 2017 m. sausio 1 d. Vyriausybės pasitarime (pasiūlytai Vyriausybės išvadai pritarta).

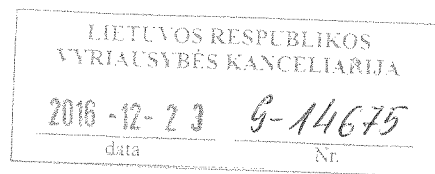
Su Teisingumo ministerija projektas suderintas be pastabų.

Dalykinio vertinimo išvada. Pastabų ir pasiūlymų neturime. Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus vedėja

Aušra Gratulevičienė

TAP-16-1862(2)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-12-22 Nr. (24.1-22) SD - 7609

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2016 m. spalio 31 d. pavedimą Nr. S-27-3486, teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(5) ir Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4705“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento išvadoje išdėstytas pastabas. Nutarimo projektas sutrumpintas, atsisakyta Nutarimo projekto 2 punkto.

Įvertinę 2016 m. gruodžio 6 d. ministerijų atstovų pasitarime Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išsakytą pasiūlymą svarstyti galimybę plėsti teisinį reguliavimą bei numatyti, kad kompensuojamosios sumos galėtų priklausyti ne tik patiems valstybinių socialinio draudimo pensijų gavėjams, manome, kad toks teisinio reguliavimo plėtimas yra abejotinas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2012 m. vasario 6 d. nutarime pabrėžė būtinybę kompensuoti pačių valstybinių socialinio draudimo pensijų gavėjų patirtus praradimus. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2014 m. kovo 7 d. sprendime Nr. KT8-S5/2014 Konstitucinis Teismas, aiškindamas 2012 m. vasario 6 d. nutarimo nuostatas dėl valstybinių socialinio draudimo pensijų kompensavimo apimties, pažymėjo, kad „teisingas patirtų praradimų kompensavimas turi būti atitinkamai (pagal valstybės išgales) užtikrinamas atsižvelgiant į tuos praradimus, kurie atsirado senatvės pensijas sumažinus: įstatymo nuostatomis, pripažintomis prieštaraujančiomis Konstitucijai (šie praradimai turi būti kompensuoti visa apimtimi); įstatymo nuostatomis, pripažintomis neprieštaraujančiomis Konstitucijai (šie praradimai pagal valstybės išgales turi būti kompensuoti teisingai, tačiau nebūtinai visa apimtimi)“. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad tik praradimai, atsiradę dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijai prieštaraujančio teisinio reguliavimo, turi būti kompensuoti visa apimtimi, t. y. nepriklausomai nuo to, ar pats asmuo buvo įgijęs teisę gauti kompensuojamąsias sumas.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento (direktorė – Asta Aranauskienė, tel. 8 706 68100, el. p. Asta.Aranauskiene@socmin.lt) Socialinio draudimo ir kaupimo pensijų skyriaus (vedėja – Inga Buškutė, tel. 8 706 64217, el. p. Inga.Buskute@socmin.lt) vyriausioji specialistė Rita Babianskaitė, tel. 8 706 68117, el. p. Rita.Babianskaite@socmin.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Rita Babianskaitė, tel. 8 706 68 117, el. p. rita.babianskaite@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS
IR NETEKTO DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO
ĮSTATYMO NR. XII-886 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR.
XIIP-1986(5) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO
SENATVĖS IR NETEKTO DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ
KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4705**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. spalio 26 d. sprendimo Nr. SV-S-1710 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1–2 punktus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-1986(5) ir alternatyviam Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4705 (toliau kartu – Įstatymų projektai) dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. liepos 29 d. nutarime Nr. 753 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(3)“ nurodytų priežasčių, nes Įstatymų projektais siekiama tų pačių tikslų, t. y. užtikrinti Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymu nustatytų kompensuojamųjų sumų išmokėjimą iki įsigaliojant šiam įstatymui mirusių asmenų, kuriems kompensuojamosios sumos galėtų priklausyti, paveldėtojams. Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė nepritarimo argumentus dėl Įstatymo projektams analogiško teisinio reguliavimo buvo pateikusi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarime Nr. 445 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(4)“.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės skyriaus vedėja

Alesia Rynkevič

2016-12-12

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

**SPRENDIMAS
DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ**

2016 m. spalio 26 d. Nr. SV-S-1710
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo Biudžeto ir finansų bei Švietimo, mokslo ir kultūros komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

✓ 1. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(5).

✓ 2. Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4705.

3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pripažinimo netekusiu galios, papildymo septintuoju¹ skirsniu ir 1–4 priedais įstatymo projekto Nr. XIIP-4739.

4. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4740.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO
DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-
886 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

2002 m. lapkričio 25 d. nutarime konstitucinėje doktrinoje Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas nurodė: „asmuo, kuris atitinka įstatymo nustatytas sąlygas senatvės pensijai gauti ir kuriam ši pensija paskirta ir mokama turi teisę į atitinkamo dydžio piniginę išmoką, t. y. teisę į nuosavybę. Ši teisė turi būti saugoma ir ginama ir pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 str.“ 2007 m. lapkričio 6 d. įstatyme Nr. X-1313 „Dėl valstybinių socialinio draudimo senatvės ir invalidumo pensijų dalies išmokėjimo“ buvo numatytas ir taikomas pensijų dalies išmokėjimas asmenims, kuriems pensijos buvo sumažintos 2001-2002 metais. Šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta, kad teisę gauti senatvės ar invalidumo pensijos dalį, priklausančią mirusiam asmeniui, turi asmenys, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas.

Konstitucinis Teismas priimdamas 2012 m. vasario 6 d. nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų, kuriomis reguliuojamas pensijų perskaičiavimas ir mokėjimas valstybėje susidarius itin sunkiai ekonominei, finansinei padėčiai atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“, privalėjo atkreipti dėmesį į būtinybę tuo pačiu metu sukurti prarastos pensijos dalies kompensavimo mechanizmą, pagal kurį valstybė įsipareigotų asmenims, nebelikus minėtos ypatingos situacijos, per protingą laikotarpį teisingai kompensuoti jų praradimus, atsiradusius dėl pensijos sumažinimo.

Europos sąjungos pagrindinių teisių Chartijos 17 straipsnyje taip pat aiškiai parašyta: „Kiekvienas turi teisę valdyti teisėtai įgytą nuosavybę, ją naudotis, disponuoti ir palikti paveldėtojams. Nuosavybė negali būti atimta, išskyrus atvejus, kai tai yra būtina visuomenės poreikiams ir įstatymo nustatytais atvejais bei sąlygomis laiku ir teisingai už ją atlyginant“. Europos Žmogaus Teisių Teismas savo praktikoje teisę į senatvės pensiją susieja su teise į nuosavybę.

Tai, kad valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymas buvo priimtas tik 2014 metais negali būti įtikinamu pagrindu atsisakyti mokėti kompensacines išmokas dėl sumažintos senatvės pensijos.

Lietuvos Respublikos Seimas 2014 m. gegužės 15 d. priimdamas valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymą, kuris įsigaliojo 2014 m. gegužės 22 d., pripažino, kad išmoka dėl sumažintos senatvės pensijos yra nuosavybė, kuri mirus pensijos gavėjui yra paveldima murusiojo artimųjų. Tačiau teisę gauti išmokas turi tik mirusiųjų po 2014 m. gegužės 22 d. artimieji. Sodros duomenimis 167 000 pensininkų, mirusių iki 2014 m. gegužės 22 d., artimieji remiantis minėtu įstatymu negavo teisės sumažintų pensijų kompensavimui. Tai yra žmogaus teisių pažeidimas ir diskriminacija.

Kadangi principinio skirtumo tarp mirusiųjų iki ir po 2014 m. gegužės 22 d. nėra, nes pensija buvo sumažinta tuo metu gyviems pensininkams, tai kompensavimo mechanizmas visiems turi būti toks pat, kaip numatyta valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto

darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatyme. Tuo labiau, kad kompensuojama 130 mln. Eur. sumažintų pensijų dalis buvo apskaičiuota visiems 638 tūkst. pensijų gavėjų.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Projekto iniciatoriai ir rengėjai jį teikiantys Seimo nariai.

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami įstatymo projekte teisiniai santykiai:

Šiuo metu įstatyme nėra įtvirtinta teisė gauti neišmokėtą kompensuojamos pensijos dalį asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Dalis asmenų, kuriems buvo sumažintos pensijos, jau mirę ir negalės gauti jiems priklausančios neišmokėtos pensijų dalies. Projekte siūloma pakeisti įstatymo 1 straipsnio 2 dalimi, kurioje įtvirtinti teisę gauti neišmokėtą pensijos dalį asmenims, kurie paveldėjimo tvarka perims mirusio asmens turtą. Kadangi įstatymo pakeitimas pareikalaus biudžeto lėšų, siūloma įstatymo įgyvendinimą pradėti nuo 2017 m. sausio 1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus teikiamą projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas niekaip neatsilieps verslui ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus šį įstatymą, keisti ar pripažinti netekusiais galios teisės aktus nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektu nesiūloma naujų sąvokų, nekeičiamos dabar galiojančios sąvokos, todėl įstatymo projektas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka nevertinamas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus:

Projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms bei Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada turėtų juos priimti:

Įstatymo projektui įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Lėšų poreikis sumažintų pensijų kompensavimui numatytas rengiant Valstybinio socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymą Nr. XI-886.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Valstybinė socialinio draudimo pensija.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia

Seimo nariai: Irina Rozova

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO
DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

“2. Šis įstatymas taikomas asmenims, kuriems valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos, išankstinės senatvės pensijos (toliau – senatvės pensija) ar valstybinės socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensijos (toliau – netekto darbingumo (invalidumo) pensija) buvo mokamos sumažintos dėl įgyvendinant Laikinąjį įstatymą taikyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtinto einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžio, o tokių asmenų mirties atveju-taip pat asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perejo) tų mirusių asmenų turtas.”

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia
Seimo nariai:

Irina Rozova
Povilas Urbys
Anna Farkhne
Rita Tamasuniene
Vanda Hovcioude
Leonard Tulmout
Michal Hlocek
Jonas Merkys
Jonas Pidinshij
Jedz Klobuk
Linas Balys
Armanas Ducevich

Rkapsė Rydas Kepsinskas
 Schenut Konruidas Samurina
 Duns Hg. vada Sushova
 Stambulini Vylands Antanas Mabelis Dus
 Wh Naglis Rutellis
 Tunny Volatons Thualp
 Andrews Ashbul
 Gtanyas Jusapants
 Siggys Jovaisan
 Paulim Knudaryas Brnz
 Vichlips Salin Truff
 San Luis Baccardin
 Dunelga Stancerleus

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO
DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

“2. Šis įstatymas taikomas asmenims, kuriems valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos, išankstinės senatvės pensijos (toliau – senatvės pensija) ar valstybinės socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensijos (toliau – netekto darbingumo (invalidumo) pensija) buvo mokamos sumažintos dėl įgyvendinant Laikinąjį įstatymą taikyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) patvirtinto einamųjų metų draudžiamųjų pajamų dydžio, o tokių asmenų mirties atveju-taip pat asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perėjo) tų mirusių asmenų turtas.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai: Irina Rozova

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO
DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-
886 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos Seimo narių grupė Lietuvos Respublikos Seimui yra pateikusi Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1986(5), kuriam Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2016 m. birželio 21 d. pateikė išvadą, kurioje pasiūlė nustatyti iki keičiamo Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) įsigaliojimo (t. y. iki 2014 m. gegužės 22 d.) mirusių asmenų turto paveldėtojų teisę į kompensuojamąją sumą ir numatyti kompensuojamų sumų paveldėtojams išmokėjimo terminus. Todėl pritardami Seimo narių grupės pozicijai dėl projekto tikslų ir uždavinių bei konstatuodami, kad įstatymais turi būti nustatytas vienodas teisinis reguliavimas visiems asmenims ar jų turto paveldėtojams realizuoti teisę į senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimą už 2010-2011 m. sumažinimą, nustatytą 2009 m. gruodžio 9 d. priimtu Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinuoju įstatymu Nr. XI-537, teikiame šį projektą (toliau – Projektas).

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Projekto iniciatoriai ir rengėjai jį teikiantys Seimo nariai Juozas Bernatoniš ir Kristina Miškinienė.

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami įstatymo projekte teisiniai santykiai:

Šiuo metu keičiamame įstatyme, skirtingai nei numatyta Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatyme, nėra įtvirtinta teisė gauti neišmokėtą kompensuojamos pensijos dalį asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusio asmens turtas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Dalis asmenų, kuriems buvo sumažintos pensijos, jau mirę ir negalės gauti jiems priklausančios neišmokėtos pensijų dalies. Projekte siūloma papildyti keičiamo įstatymo 1 straipsnį 3 dalimi, 2 straipsnį 6 dalimi ir 3 straipsnį nauja 4 dalimi, o buvusią 4 dalį laikyti 5 dalimi, kuriose įtvirtinti teisę gauti neišmokėtą pensijos dalį asmenims, kurie paveldėjimo tvarka perims (perėmė) mirusio asmens turtą. Kadangi keičiamo įstatymo pakeitimas pareikalaus

biudžeto lėšų, siūloma, kad Projekto nuostatos įsigaliotų nuo 2017 m. sausio 1 d., o kompensuojamosios sumos būtų išmokėtos 2017 m. pabaigoje.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus teikiamą Projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:
Įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:
Įstatymo įgyvendinimas niekaip neatsilieps verslui ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:
Priėmus šį įstatymą, keisti ar pripažinti netekusiais galios teisės aktų nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projektu nesiūloma naujų sąvokų, nekeičiamos dabar galiojančios sąvokos, todėl įstatymo projektas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka nevertinamas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus:

Projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada turėtų juos priimti:

Projektui įgyvendinti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos reikės priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gegužės 2 d. nutarimo Nr.445 2 punktą papildomai reikėtų apie 29 mln. eurų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:
Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:
Valstybinė socialinio draudimo pensija.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

Teikia

Seimo nariai: Juozas Bernatoniš

Kristina Miškinienė

Projektas,
alternatyvus projektui Nr. XIIP-1986(5)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO
DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Papildyti 1 straipsnį 3 dalimi:

„3. Asmenys, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perėjo) mirusio asmens turtas, turi teisę gauti šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą kompensuojamąją sumą už mirusį asmenį, kuriam buvo taikomos Laikinojo įstatymo 6 straipsnio 1-4, 6 ir 7 dalių ir 7 straipsnio 1, 2, 4, 5 ir 6 dalių nuostatos.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 6 dalimi:

„6. Asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perėjo) mirusio asmens turtas, kompensuojamosios sumos išmokamos 2017 metų ketvirtojo ketvirčio paskutinį mėnesį, jeigu jie dėl mirusiajam priklausiusios kompensuojamosios sumos išmokėjimo kreipiasi iki 2017 m. spalio 31 d. Jeigu dėl kompensuojamosios sumos išmokėjimo kreipiamasi po 2017 m. spalio 31 d., bet ne vėliau kaip iki 2017 m. gruodžio 31 d., kompensuojamoji suma išmokama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo kreipimosi dienos.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 3 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. Kompensuojamosios sumos išmokamos asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perėjo) mirusio asmens turtas, kai jie Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigai, mokėjusiai senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją mirusiajam, pateikia Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytos formos prašymą dėl kompensuojamosios sumos, priklausiusios mirusiajam, išmokėjimo, asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ar teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą asmens tapatybės dokumento kopiją ir paveldėjimo teisės liudijimą.“

2. Buvusią 4 dalį laikyti 5 dalimi.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iki 2016 m. gruodžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai: Juozas Bernatoniš

Kristina Miškinienė

1986(5),

Projekto,
alternatyvaus projektui Nr. XIIP-
lyginamasis variantas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO
DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Papildyti 1 straipsnį 3 dalimi:

„3. Asmenys, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perėjo) mirusio asmens turtas, turi teisę gauti šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nurodytą kompensuojamąją sumą už mirusį asmenį, kuriam buvo taikomos Laikinojo įstatymo 6 straipsnio 1-4, 6 ir 7 dalių ir 7 straipsnio 1, 2, 4, 5 ir 6 dalių nuostatos.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 6 dalimi:

„6. Asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perėjo) mirusio asmens turtas, kompensuojamosios sumos išmokamos 2017 metų ketvirtojo ketvirčio paskutinį mėnesį, jeigu jie dėl mirusiajam priklausiusios kompensuojamosios sumos išmokėjimo kreipiasi iki 2017 m. spalio 31 d. Jeigu dėl kompensuojamosios sumos išmokėjimo kreipiamasi po 2017 m. spalio 31 d., bet ne vėliau kaip iki 2017 m. gruodžio 31 d., kompensuojamoji suma išmokama ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo kreipimosi dienos.“

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 3 straipsnį nauja 4 dalimi:

„4. Kompensuojamosios sumos išmokamos asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina (perėjo) mirusio asmens turtas, kai jie Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigai, mokėjusiai senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją mirusiajam, pateikia Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytos formos prašymą dėl kompensuojamosios sumos, priklausiusios mirusiajam, išmokėjimo, asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ar teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą asmens tapatybės dokumento kopiją ir paveldėjimo teisės liudijimą.“

2. Buvusią 4 dalį laikyti 5 dalimi.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iki 2016 m. gruodžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai: Juozas Bernatoniš

Kristina Miškinienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2016-12-30 Nr. (1.6.) 2T-1440

į 2016-12-22 Nr. (24.1-22) SD-7609

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(5) ir Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4705“ projektą, pastabų ir pasiūlymų neturi.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiutė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ SOCIALINIO DRAUDIMO
SENATVĖS IR NETEKTO DARBINGUMO (INVALIDUMO) PENSIJŲ
KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-1986(5) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIŲ
SOCIALINIO DRAUDIMO SENATVĖS IR NETEKTO DARBINGUMO (INVALIDUMO)
PENSIJŲ KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-886 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4705“ PROJEKTO (toliau– Projektas)
(TAP-16-1862; TAIS NR. 16- 11914(2))**

2016-12-01 Nr.NV-3817

Vilnius

[vertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į tai, kad Projekte nuosekliai siūloma Vyriausybės pozicija, kuri grindžiama analogiškais argumentais, kurie jau buvo pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2015 m. liepos 29 d. nutarime Nr. 753 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(3)“ ir atitinkamai 2016 m. gegužės 2 d. nutarime Nr. 445 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(4)“, siūlytina įvertinti, ar šiuo atveju nebūtų tikslinga Projekto 1 punkte nurodyti, kad nepritariama dėl priežasčių, nurodytų Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2015 m. liepos 29 d. nutarime Nr. 753 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(3)“. Tokiu atveju svarstytinas ir Projekto 2 punkto tikslingumas.

2. Siūlytina tikslinti Projekto 1 punkte trumpinių „įstatymo projektas Nr. XIIP-1986(3)“ ir „įstatymo projektas Nr. XIIP-1986(4)“ vartojimą, nes taip sutrumpinti įstatymų projektų pavadinimai galėtų būti rašomi tik įvedus juos tekste, t.y., įrašant visą įstatymo projekto pavadinimą ir skliaustuose nurodant toliau vartojamą trumpinį.

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Daiva Gubistienė

Tatjana Knyzienė, tel. 870663862, el. p. tatjana.knyziene@lr.lt

Išrašas

**MINISTERIJŲ ATSTOVŲ (VICEMINISTRŲ, MINISTERIJŲ KANCLERIŲ)
PASITARIMO
PROTOKOLAS**

2016 m. gruodžio 6 d. Nr. 49

25. Dėl Valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1986(5) ir Valstybinių socialinio draudimo senatvės ir netekto darbingumo (invalidumo) pensijų kompensavimo įstatymo Nr. XII-886 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4705 (TAP-16-1862) (16-11914(2))

1. Pasiūlyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai atsižvelgti į Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas.
2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas,
atliekantis Vyriausybės kanclerio funkcijas

Rimantas Vaitkus